

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

21 квітня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 848/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого — Патрюка М.В. - доповідача,

членів Комісії: Бутенка В.І., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,

розглянувши дисциплінарну справу, відкриту стосовно судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області Шатілової Людмили Григорівни за зверненням Півня С.М.,

встановила:

У листопаді 2015 року на адресу Комісії надійшло звернення Півня С.М. щодо поведінки судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області Шатілової Л.Г.

Заявник зазначає, що суддя Шатілова Л.Г. 20 листопада 2015 року постановила ухвалу про відмову у задоволенні скарги ОСОБА_1 щодо невнесення прокурором міста Маріуполя Донецької області до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей про кримінальне правопорушення з посиланням на відсутність об'єктивних даних, що підтверджують реальність конкретної події злочину. У тексті цієї ухвали суддя Шатілова Л.Г. послалася на частину 1 статті 2 Кримінального кодексу України та проігнорувала частину 1 статті 1 Кримінального процесуального кодексу України, згідно з якою порядок кримінального провадження на території України визначається лише Кримінальним процесуальним кодексом України. Заявник вважає, що при постановленні вказаної ухвали суддя Шатілова Л.Г. не застосувала приписи кримінального процесуального законодавства, внаслідок чого прийняла незаконне судове рішення та відмовила ОСОБА_1 у доступі до правосуддя.

З урахуванням викладених обставин заявник просить Комісію притягнути суддю Шатілову Л.Г. до дисциплінарної відповідальності.

За результатами розгляду висновку члена Комісії та зібраних у процесі перевірки матеріалів Комісією 23 лютого 2016 року прийнято рішення № 469/дп-16 про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області Шатілової Л.Г. за зверненням Півня С.М.

Комісією встановлено, що Постановою Верховної Ради України від 08 жовтня 2009 року № 1632-VI Шатілову Людмилу Григорівну обрано на посаду

судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області безстроково.

До Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області 16 листопада 2015 року надійшла скарга ОСОБА_1 на дії прокурора міста Маріуполя Донецької області щодо невнесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань за заявою про вчинення кримінального правопорушення.

Заявник повідомив, що ОСОБА_1 04 листопада 2015 року звернувся до прокуратури міста Маріуполя Донецької області із заявою про вчинення кримінального правопорушення начальником ОУ Маріупольської ОДПІ ГУ Міндоходів у Донецькій області Бобрицьким В.В. Однак прокурор міста Маріуполя Донецької області, не виконавши вимоги частини 1 статті 214 Кримінального процесуального кодексу України, відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань не вніс, розслідування не розпочав, про що сповістив заявника листом від 09 листопада 2015 року.

Ухвалою слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області Шатілової Л.Г. від 20 листопада 2015 року у справі № 263/13561/15-к у задоволенні скарги ОСОБА_1 відмовлено з таких підстав.

Відповідно до частини 1 статті 2 Кримінального кодексу України підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно-небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого цим Кодексом. Із вказаної норми закону вбачається, що реєстрації в Єдиному реєстрі досудових розслідувань підлягають не будь-які заяви чи повідомлення, а лише ті з них, які містять достатні відомості про кримінальне правопорушення.

Згідно з вимогами пункту 4 частини 5 статті 214 Кримінального процесуального кодексу України до Єдиного реєстру досудових розслідувань вносяться відомості, зокрема, про короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела.

Із заяви ОСОБА_1 від 04 листопада 2015 року не вбачається об'єктивних даних, які б дійсно свідчили про ознаки у діях начальника ОУ Маріупольського ОДПІ ГУ Міндоходів в Донецькій області Бобрицького В.В. злочину, а також відсутні дані про існування доказів, що підтверджують реальність конкретної події злочину (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення злочину). Дана заява за своїм змістом є скаргою на проведені дії під час досудового розслідування. Незгода скажника з діями, проведеними під час досудового розслідування, не встановлює факту вчинення кримінального правопорушення.

У своїх письмових поясненнях суддя Шатілова Л.Г. зазначила, що її діями ніяким чином ОСОБА_1 не було позбавлено доступу до правосуддя, оскільки його скарга була розглянута по суті і було прийняте законне рішення. У подальшому ОСОБА_1 звернувся до суду зі скаргою про зобов'язання внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей щодо неправдивих свідчень ОСОБА_2, а не Бобрицького В.В., заява якого слугувала підставою для внесення відомостей про ухилення посадовими особами ТОВ "Маріупольська енергетична компанія" та ТОВ "Аква Сервіс" (директором

цих товариств є ОСОБА_1) від сплати податків. Дану скаргу ОСОБА_1 ухвалою слідчого судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області від 25 грудня 2015 року задоволено частково та зобов'язано прокурора Маріупольської місцевої прокуратури № 1 внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості за фактом надання неправдивих свідчень у кримінальному провадженні за частиною 3 статті 212 Кримінального кодексу України. Таким чином, ОСОБА_1, звернувшись зі скаргою з інших підстав, в якій було більш ретельно обґрунтовано його вимоги, у повній мірі скористався своїм правом на доступ до правосуддя. Дані обставини ще раз підтверджують, що ОСОБА_1 не було позбавлено доступу до правосуддя.

Проте на засіданні Комісії суддя Шатілова Л.Г. повідомила, що, отримавши рішення Комісії про відкриття стосовно неї дисциплінарної справи та висновку члена Комісії, зрозуміла, що під час розгляду скарги ОСОБА_1 помилилася у застосуванні статті 214 Кримінального процесуального кодексу України та визнала помилковим посилання у постановленій нею 20 листопада 2015 року ухвалі на статтю 2 Кримінального кодексу України. Коли розглядала скаргу ОСОБА_1 не мала наміру позбавити його у доступі до правосуддя, а помилку допустила внаслідок надмірного навантаження та напруженої обстановки у зв'язку з розглядом справ, пов'язаних з проведенням антитерористичної операції.

Також суддя Шатілова Л.Г. добавила, що інші судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області також постановлювали подібні ухвали, проте після проведеної наради суддів судову практику розгляду таких скарг приведено у відповідність до вказаного рішення Комісії та висновку члена Комісії та у подальшому ні вона, ні інші судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області подібних помилок не допускають.

Заслухавши доповідача, суддю Шатілову Л.Г., дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Комісія дійшла висновку про необхідність припинення дисциплінарного провадження з таких підстав.

Відповідно до вимог частини 1 статті 214 Кримінального процесуального кодексу України слідчий, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування. Слідчий, який здійснюватиме досудове розслідування, визначається керівником органу досудового розслідування.

Згідно з частиною 5 статті 214 цього Кодексу до Єдиного реєстру досудових розслідувань вносяться відомості про:

- 1) дату надходження заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення або виявлення з іншого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;
- 2) прізвище, ім'я, по батькові (найменування) потерпілого або заявника;
- 3) інше джерело, з якого виявлені обставини, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення;

4) короткий виклад обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, наведених потерпілим, заявником чи виявлених з іншого джерела;

5) попередня правова кваліфікація кримінального правопорушення з зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність;

6) прізвище, ім'я, по батькові та посада службової особи, яка внесла відомості до реєстру, а також слідчого, прокурора, який вніс відомості до реєстру та/або розпочав досудове розслідування;

7) інші обставини, передбачені положенням про Єдиний реєстр досудових розслідувань.

Посилання суддею Шатіловою Л.Г. у постановленій нею 20 листопада 2015 року ухвалі на відсутність у заяві ОСОБА_1 даних про існування доказів, що підтверджують реальність конкретної події злочину (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення злочину) не відповідають вимогам статті 214 Кримінального процесуального кодексу України, оскільки ці дані встановлюються слідчим вже після внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей за заявою про можливе вчинення кримінального правопорушення.

Також не відповідає цим вимогам посилання суддею Шатіловою Л.Г. у цій ухвалі на частину 1 статті 2 Кримінального кодексу України, оскільки на етапі подання заяви про внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомостей про кримінальне правопорушення не вирішується питання щодо вчинення особою суспільно-небезпечного діяння, яке містить склад злочину.

Крім того, порядок кримінального провадження на території України визначається лише кримінальним процесуальним законодавством України (частина 1 статті 1 Кримінального процесуального кодексу України).

Щодо звернення у подальшому ОСОБА_1 до суду з іншою скаргою, в якій, як зазначила суддя Шатілова Л.Г., було більш ретельно обґрунтовано його вимоги і він у повній мірі скористався своїм правом на доступ до правосуддя слід зазначити, що ця скарга інша за змістом та особою, стосовно якої подано скаргу, і не може свідчити про те, що ОСОБА_1 не було позбавлено доступу до правосуддя під час розгляду попередньої скарги.

Відповідно до наданої головою Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області характеристики суддя Шатілова Л.Г. за час роботи в суді зарекомендувала себе висококваліфікованим юристом, досвідченим, працьовитим і принциповим суддею. У складних умовах роботи суду під час проведення на території міста Маріуполя антитерористичної операції проявила самовідданість, патріотизм та відповідальну державницьку позицію. Користується повагою і авторитетом у колективі суду, доброзичлива, ввічлива, самокритична, вимоглива до себе та інших, готова до виправлення недоліків. До дисциплінарної відповідальності не притягувалась.

Згідно з довідкою про показники роботи суддею Шатіловою Л.Г. у 2015 році розглянуто 719 кримінальних справ, 637 цивільних справ, 63 адміністративні справи та 140 справ про адміністративні правопорушення.

Відповідно до вимог частини 3 статті 96 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» якщо органом, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, прийнято рішення про відсутність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, дисциплінарне провадження припиняється з одночасним повідомленням про це заінтересованих осіб.

Ураховуючи визнання суддею Шатілової Л.Г. допущених порушень норм процесуального права під час розгляду скарги ОСОБА_1, запевнення про недопущення в подальшому подібних порушень, позитивну характеристику та показники роботи судді, які свідчать про її значне навантаження, а також те, що ці порушення допущено не внаслідок умисного чи неналежного ставлення судді до службових обов'язків, Комісія дійшла висновку про можливість припинення дисциплінарного провадження стосовно судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області Шатілової Л.Г. та відсутність за наведених обставин підстав для притягнення її до дисциплінарної відповідальності.

Керуючись статтями 92-96, 101, 102, 108 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати

вирішила:

дисциплінарне провадження стосовно судді Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області Шатілової Людмили Григорівни припинити.

Рішення Комісії про припинення дисциплінарного провадження оскарженню не підлягає.

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк